

L'OPINIÓ

Any V. Número 295
Preu: 10 cèntims

BARCELONA • Divendres, 13 de maig 1932

(Comentari del senyor Lluhi al discurs del senyor Sánchez Roman).

EL DISCURS QUE FARA AZAÑA

S'atribueix al cap del Govern, Manuel Azaña, aquesta frase, com a avançada del que serà la tònica del seu discurs a les Corts Constituents, quan intervingui en la discussió de l'Estatut de Catalunya: Sense Estatut, jo no governaria un dia més i em retiraria de la política.

Això, en cap sentit, no pot considerar-se com una coacció, com tampoc no tindria el caràcter de deserció la seva actitud, si li calgués adoptar-la.

Azaña és un home d'un gran afany de treball. És un polític eminentment constructiu, el més constructiu que ens ha donat la República. Azaña havia dit que la República hauria fracassat, encara que durés cent anys, si deixava sense resoldre el problema de Catalunya.

Es natural, per tant, que convingut que la vida de la República seria estèril sense resoldre la qüestió catalana, Azaña, home de treball, disposat a dur endavant el règim nascut de la revolució popular incruenta, digui que si l'Estatut de Catalunya no fos aprovat, ell es retiraria de la política, perquè no voldria perdre el temps ni treballar estèrilment.

La República li deurà a Azaña, en una gran part, l'encarrilament del plet de la nostra llibertat per vies de concòrdia que hauran permès de donar-hi una solució legal fugint de les solucions de violència. Catalunya li deurà l'haver permès, amb la seva comprensió, amb el seu esperit liberal, amb la seva entesa i amb la força del seu esperit de governant, que en una Espanya on encara feien bullida les passions — herència de misèria de la Monarquia — arribés a imposar-se un criteri de sentit democràtic, respectant-se la voluntat dels nuclis diversos integrants del territori, portant als que en aquests moments tenen la responsabilitat de legislar, el convenciment, si en tinguessin algun dubte, que el país només es pot enfortir, i la República només pot arribar a acomplir el destí que té reservat, a base que desaparegui tota coacció i que hi hagi una llibertat absoluta, no minimitzada per la més petita ombra de sentit dominador.

No hem cregut mai que l'Estatut de Catalunya s'hagi de salvar perquè en un moment d'apassionament, Azaña s'aixequés des de la punta del banc blau, a imposar serenitat amb la força del seu prestigi i de la seva autoritat. No hem cregut mai en un Parlament tancat en un criteri absurd d'incomprensió, sobre el qual, en moments d'imminent naufragi de l'Estatut, Azaña hagués de prendre el timó de la nau i dominar la tempesta, mentre retornés a la calma els mancats de serenitat i els que fossin presa de l'acquinament. No hi hem cregut mai.

Hem cregut sempre en un Parlament liberal, en l'únic Parlament que podia eixir de les urnes després del 14 d'abril admirable; en un Parlament integrat per homes oberts als aires europeus, disposats a acatar el principi de l'autodeterminació dels pobles, homes en l'ànim dels quals Azaña, quan faci el seu discurs, no farà sinó, acabar d'aferrar llur voluntat de votar, amb orgull i sense recels, l'estructura de la llibertat de Catalunya.

Hem cregut sempre, que el discurs d'Azaña al Parlament de la República, no serà un discurs indispensable per convèncer un Parlament esquerp, ans vindrà a ésser simplement un discurs-resum que ratifiqui el criteri general que la Cambra haurà ja posat de manifest en relació amb el nostre problema secular.

Les sessions de la Cambra no seran radiades

MADRID, 12.—A dos quarts de quatre de la tarda es reuniren els caps de les minories amb el senyor Besteiro i el president del Consell, al despatx del primer.

La reunió acabà a dos quarts de cinc, i el senyor Besteiro manifestà als periodistes que es tractà de l'ordre a seguir en els debats a fi que, una vegada aprovada la totalitat de la reforma agrària o de l'Estatut, el que primer li toqui en torn, es celebri una sessió dedicada a la discussió dels suplements per a processar els senyors Marc i Calvo Sotelo. Si hi ha temps en aquesta mateixa sessió o en una altra que es celebri, tractaran del dictamen de la Comissió de Responsabilitats per a la formació del Tribunal que ha d'entendre en ella.

També es parlà a la reunió d'una proposició presentada a les Corts demanant que les sessions d'Estatut i reforma agrària siguin radiades. S'acordà refusar aquesta proposició.

El tinent de seguretat, ferit a Saragossa

Saragossa, 12.— El metge de guàrdia a la Casa de Socors, que practicà la primera cura al tinent dels guàrdies d'assalt ferit greument en els darrers successos, ha manifestat que el tinent millora dins de la gravetat i ha recuperat quelcom les facultats. Se li ha aixecat la cura, i s'ha vist que la ferida es troba en bon estat. Pateix la fractura a la regió petrosa del temporal esquerre. Ruptura de la membrana del timpan esquerre i probables fractures de la concavitat estenoide del mateix costat.

No s'han presentat els greus fenòmens cerebrals que són de temer en aquests casos, continuant el ferit hospitalitzat a la Casa de Socors.

De la revolta al Perú

Han estat afusellats vuit mariners

Lima (Perú), 12.— Han estat afusellats els vuit mariners condemnats a mort, per haver participat en el moviment comunista que esclatà dissabte passat.

Ahir denunciàvem en el nostre editorial el que ja denuncià davant el cap de Policia el diputat Amadeu Aragai, i que el governador no pot ignorar: que aquestes nits exerceixen d'agents provocadors, en plena Rambla, subjectes que s'emparen en el seu càrrec d'agents de vigilància per conservar la impunitat. En la nit del dimecres al dijous, el fet es tornà a repetir.

El fet és tan greu i extraordinari que a primer cop d'ull arriba a semblar fantàstic. E senyor Ibàñez i el senyor Moles SABEN QUE ES CERT. Han de fer, per tant, immediatament, el que calgu perquè no es torni a repetir.

Aquests elements estan cercant que una d'aquestes nits es produeixi als nostres carrers un fet de sang, i l'autoritat està obligada a evitar-ho i NO POT, DE CAP MANERA, CONSENTIR que quan, més que mai, el poble català està disposat a no acudir al terreny a què el volen dur i està resolt a no perdre la seva serenitat, siguin agents de policia secreta els que pertorbin l'ordre a les nostres vies públiques cercant de provocar conflictes que causarien un dany greu a la República.

Aquests funcionaris que actuen d'agents provocadors, no poden ni un moment més seguir essent agents de vigilància, pel mateix prestigi de Cos al qual indègudament pertanyen.

El senyor Ibàñez ha d'ésser el primer interessat a què aquest Cos no perdi la confiança del poble. Els elements que el deshonren han d'ésser-ne separats immediatament.

El senyor Moles ha d'assegurar-se que aquests fets gravíssims d'aquests dies no tornaran a repetir-se.

REUNIO DE LA MINORIA CATALANA

En la discussió de la totalitat del projecte d'Estatut intervin- dran, probablement, els senyors Lluhi i Aiguader, per l'Es- querra Republicana, i el senyor Campalans, per la Unió Socia- lista; el senyor Abadal, per la Lliga; el senyor Hurtado, pels diputats independents; el senyor Nicolau, pel Partit Catala- nista Republicà i el senyor Carrasco, per la Unió Democràtica de Catalunya

Madrid, 12.— Aquesta tarda, a dos quarts de quatre, s'ha reunit, en una de les seccions del Congrés, la minoria catalana.

En entrar-hi, s'han trobat en un dels passadissos els senyors Lluhi, Campalans i Bello.

El senyor Lluhi ha preguntat al senyor Bello què li havia semblat la referència publicada per la premsa sobre la reunió celebrada per la minoria d'Acció Republicana abans d'ahir a la nit al Ministeri de la Guerra.

El senyor Bello ha contestat que aquesta referència li ha semblat força bé.

— No heu pres, però, cap acord concret? — li ha preguntat un pe- riodista.

— No — ha contestat el senyor Bello —. Els acords els anirem pre-

nent en les reunions que celebra- rem davant el curs del debat. Sols hem parlat d'alguns aspectes, per e- xemple, el de l'ensenyament.

— I d'Ordre públic, Justícia i Fi- nances?

— Hem tractat solament, com ja us he dit, d'una manera general del que fa referència a l'Estatut.

El senyor Bello s'ha mostrat con- fiat respecte al resultat final del debat sobre l'Estatut.

El senyor Lluhi ha dit als perio- distes que probablement intervin- dran en la totalitat els senyors Campalans, per la Unió Socialista de Catalunya; Nicolau d'Oliver, per Acció Catalana; Abadal, per la Lli- ga; Hurtado, pels catalans inde- pendents, i per l'Esquerra, Lluhi i el doctor Aiguader.

Es probable també que hi inter- vingui el senyor Carrasco Formi- guera.

A dos quarts de cinc ha acabat la reunió de la minoria catalana, i el senyor Lluhi ha manifestat als periodistes que s'havien limitat a un canvi d'impressions i que havien tractat de la intervenció de la mi- noria en els debats de totalitat.

El doctor Aiguader ha manifes- tat que probablement intervin- drà en la discussió de l'articulat de l'Estatut.

El senyor Campalans ha mani- festat que la reunió no havia tingut importància.

MANIFESTACIONS DEL SR. COM- PANYS

Madrid, 12.— En acabar la reunió de la minoria catalana el senyor Com-

panys digué que s'havia tractat en termes generals de la possible inter- venció dels elements de la minoria, segons avançà el debat de la discussió de l'Estatut.

Va indicar que havia parlat amb el senyor Besteiro, sobre la Reforma agrària, demanant-li un torn en la totalitat, que segurament consumiran els senyors Serra Moret, Sbert i Ara- gai, Jo intervin- dré en l'articulat en di- verses ocasions, a mesura que les es- menes presentades s'hi reclamin. Pos- siblement demà e nla reunió que ce- lebrement tractarem dels darrers acords de la minoria socialista.

Li van preguntar quina impressió tenia sobre l'Estatut i si modificarien o no el vot particular presentat i res- pongué que ja s'aprovarà el que haurà de fer-se per acord de la minoria.

LA DISCUSIO DE L'ESTATUT
El senyor Rafael Campalans, de la Unió Socialista de Catalunya, que parlarà en la sessió d'avui.

LA DISCUSIO DE L'ESTATUT
El senyor JIMENEZ ASUA, que inter- vindrà en el debat sobre la totalitat em nom de la minoria socialista.

UN PROJECTE DE LLEI

La inscripció de fills dits il·legítims

MADRID, 12.— El ministre de Jus- ticia presentà a les Corts el següent projecte de llei sobre instrucció de fills il·legítims. La part impositiva del projecte diu així:

"Art. 1. No seran perseguibles ni el hecho de inscribir como legítimos en el Registro civil, los hijos habidos fuera de matrimonio, ni las declaraciones hechas en documento público privado que tiendan a hacer creer en dicha legitimidad.

Art. 2. Las causas incoadas en virtud de los hechos a que se refiere el artículo anterior se sobreseerán libre y definitivamente.

Art. 3. Se exceptuan de los dispuesto en los dos artículos anteriores, aquellos casos en que la inscripción en el Registro civil o las declaraciones hechas en documento público o privado tengan por objeto preparar la comisión de un delito."

"El Liberal" de Madrid i l'Estatut

Si no es pogués estructurar autònomament Catalunya, caldria tornar a començar a fer la República

Madrid.— "El Liberal", parlant de l'actitud del Govern sobre l'Estatut i la campanya de les dretes, diu el següent:

"Al Gobierno le es inexcusable el cumplimiento de la Constitución. Si las Cortes no aprobaran los Estatutos regionales perfectamente adaptados a la unidad nacional, a la integridad territorial y a la soberanía de España, si las Cortes negaran a las

regiones la autonomía que la Cons- titución les concede, que es perfec- tamente compatible con esa esencial integridad de la República española, entonces sobraría el Gobierno, sobra- rían las Cortes y sobraría la Cons- titución y estaría de más la República misma. Sería preciso formar otro Go- bierno, convocar otras Cortes, votar otra Constitución y constituir otra República; nada más que esto."